

Handläggare
Fredrik Ekroth
Telefon: 0850809307

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2022-03-24

Nobelparken – program för upprustning

Godkännande av program och genomförande.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner program och genomförande av upprustningen av Nobelparken.
2. Stadsdelsnämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i genomförandeskedet inom godkänd budget för projektet.

Sammanfattning

Nobelparken är en något anonym park som ligger vid Strandvägens östra del, avgränsad i norr av Dag Hammarskjölds väg och i söder av Djurgårdsbrunnsviken. Huvuddelen av parken utgörs av ett trädklätt berg.

Under ett flertal år har förvaltningen uppmärksammat berget är mycket omtyckt som utflyktsmål för förskolegrupper och sett möjligheten att utveckla den som samlingsplats där naturens värden kan lyftas fram. Ett förslag till åtgärder togs fram 2021 vilket stämde av med en av de kommunala förskolor som ofta besöker parken.

Förslaget syftar till att förhöja Nobelparkens värden som en utflyktsplats och vistelseplats för framför allt barngrupper, förskolor och barnfamiljer. Gestaltningen ska fungera pedagogiskt och berätta om Nobelparkens och Nationalstadsparkens djur och hur de lever. Djurskulpturer i trä kommer att placeras ut på olika platser tillsammans med stockar och bänkar att sitta på. Parkens befintliga bänkar och skräpkorgar ses över och rustas eller byts ut.

Under 2021 avsatte nämnden 0,3 mnkr ur sin nycklade budget för parkinvesteringar för framtagande av förslag till åtgärder i Nobelparken.

Under 2022 har nämnden avsatt 1,5 mnkr investeringsmedel för projektering och genomförande av förslaget.

Projektets totala budget beräknas uppgå till 1,8 mnkr.

Bakgrund

Nobelparken är en något anonym park som ligger vid Strandvägens östra del avgränsad i norr av Dag Hammarskjölds väg och i söder av Djurgårdsbrunnsviken. Vid dess nordöstra ände ligger Amerikanska ambassadens residens och i parken återfinns även den Israeliska ambassaden i ett hus som uppfördes på 1730-talet som hovjägmästarebostad och däremellan tillhört Skogsinstitutet.

Huvuddelen av parken utgörs av ett trädklätt berg. Runt berget löper parkstråk där framför allt stråket utmed vattnet är väl använt för exempelvis promenader, jogging och hundpromenader.

Strandstråket fortsätter utmed Djurgårdsbrunnsvikens norra sida ut på Djurgården. Under Skogsinstitutets dagar i parken planterades här ett arboretum av inhemska trädarter. Rester av arboretumet finns kvar i form av träden och här återfinns i dagsläget närmare 30 olika träd och buskträd.

Karta över Nobelparken med dess olika identifierade platser utmärkta. Entréer har markerats med blå pilar och utblickar med gula pilar.

Under ett flertal år har förvaltningen uppmärksammat att själva kullen i parkens mitt är mycket omtyckt som utflyktsmål för förskolegrupper. Till toppen leder en stentrappa och några vindlande stigar. Där uppe finns en mycket fin miljö som är naturligt indelad i flera olika rum med olika karaktärer. De naturliga rumsindelningarna medger att tre, fyra förskolegrupper kan vistas där samtidigt utan att behöva inverka på varandras verksamheter.

Programförslaget syftar till att göra olika tillägg till platsen som förhöjer dess värden som utflyktsmål för barngrupper och

barnfamiljer på ett sätt som anpassar sig till platsens natur och förutsättningar. Åtgärderna ska också väcka nyfikenhet och locka fler att söka sig upp på berget.

Det finns ett visst upprustningsbehov med bänkar som behöver bytas ut, skräpkorgar som behöver översyn och en sandlåda som behöver ersättas vid foten av kullen.

Nobelparken är även en del av Kungliga Nationalstadsparken och det är något vi vill lyfta fram genom att berätta om naturen och djurarter som lever i Nobelparken och Nationalstadsparken.

Dialog

Efter att ett förslag till åtgärder tagits fram så kontaktades en av de kommunala förskolor som ofta besöker parken. Förslaget presenterades och projektgruppen diskuterade dess idéer och innehåll med förskolans pedagoger. I diskussionen berördes hur förskolan själv förhåller sig till parken och hur de samnyttjar den tillsammans med andra förskolor och barngrupper. Vi samtalade om vad de brukar göra där och vad barnen uppskattar mest och hur programförslaget kan svara upp mot förskolans behov och önskemål.

Samtalet gav ytterligare förståelse om hur förskolor använder platsen och medförde att några justeringar gjordes i programförslaget. Responsen från förskolepersonalen var positiv och de kommenterade att åtgärderna svarade upp mot deras behov på ett fint sätt och att de såg fram emot att det skulle bli verklighet.

Ärendet

Djurskulpturer och information

Förslaget syftar till att förhöja Nobelparkens värden som en utflyktsplats och vistelseplats. Det ska även fungera pedagogiskt och berätta om Nobelparkens och Nationalstadsparkens djur och hur de lever.

Spänning, lekfullhet och nyfikenhet ska väckas genom olika träskulpturer föreställande djur som utgör nyckelarter i Nationalstadsparken. Från både norr- och södersidan av kullen kommer rävsulpturer att synas som ska locka barn och vuxna att följa stigarna upp för kullen.

Andra skulpturer kommer att föreställa exempelvis harar, vattensalamandrar, ekbarkbock och nötskrika. Tillsammans med djuren finns informationsskyltar som berättar vilka djuren är, hur de lever och hur de bidrar till ekosystemen som de är en del av.

Uppe på höjden vid ekbarkbockarna kommer en stor mulmholk att placeras där just ekbarkbockar skulle kunna bosätta sig och på bergets södra sida sätts fladdermusholkar upp i träden. Nedanför dem placeras skyltar som berättar om fladdermöss.

En räv tittar fram bland stenarna och signalerar att något mer kan finnas på höjden och en skylt berättar om livet i den stora högstubben.

Nedanför Amerikanska ambassadens residens står en stor högstubbe från en pil som togs ned för ett tiotal år sedan. I dess stam lever det mängder av insekter och förskolepedagogerna berättade att den är ett populärt objekt för barnen att undersöka. Livet i högstubben kommer även det att beskrivas på en skylt som berättar om vilka organismer som lever där och sakta bryter ned den till jord.

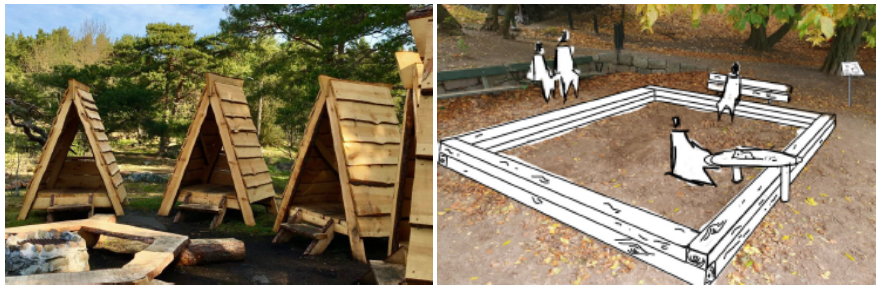
Informationen på skyltarna kommer att stämmas av med miljöförvaltningens ekologer och kan även komma att utgöra förlagor för skyltar i andra liknande projekt i Stockholm.

Vid parkens entré från Strandvägen sätts en parkskylt upp som berättar om Nobelparken och i förlängningen planerar förvaltningen att ta fram trädskyltar som kan sättas ut för att belysa vilka trädarter som finns i parken och berätta om dem.

Platser

Under arbetet med förslaget har vi identifierat olika platser på och nedanför berget där olika tillägg kan göras som förhöjer platsernas identitet och göra dem till små samlingsplatser. Möjligheten att komplettera parken med fler bänkar kommer också att utredas. Antalet skräpkorgar ses över och dåliga korgar byts ut.

Från strandsidan sveper en gångstig upp på höjden. Ungefär halvvägs upp finns en lätt igenvuxen platå med utsikt mot vattnet. Platån röjs av från slyskott och på den placeras ett rejält bänkbord där en hel barngrupp eller ett par familjer samtidigt ska kunna stanna till och ha picknick.

Förslag till samlingsplats med små hyddor och grillplats uppe på kullen samt förslag till upprustad sandlåda vid stranden.

Uppe på kullen föreslås en samlingsplats med fem små hyddor runt en grill. Varje hydda har plats för två barn i bredd och ger visst skydd om det börjar regna. Runt grillen finns också stockar att sitta på.

Ett par andra samlingsplatser skapas på höjden genom att sittbara stockar placeras ut på lämpliga sätt. Här finns idag ett mindre antal slitna bänkar. Dem byter vi ut mot bänkar med sittbrädorna sågade av stockar som har kvar stammarnas konturer. De smälter in bättre i miljön och bidrar till att ge höjden en egen karaktär. I parkens nedre delar används traditionella parksoffor.

På parkens södra sida, strax nedanför Israeliska ambassaden finns en urgröpning i slänten med en stödmur av sten. Här finns en sandlåda, två bänkar och en skulptur ”Pojke med segelbåt” av Daniel Wretlund. Dagens sandlåda är i dåligt skick och de båda bänkarna har sett sina bästa dagar. Sandlådan ersätts med en ny som platsbyggs av kraftiga sågade reglar som impregneras med linolja för lång hållbarhet. Sandlådan tillgänglighetsanpassas med ryggstöd som ska hjälpa barn med vissa funktionsnedsättningar att hålla balansen samt ett bakhord som medgör att även rullstolsburna barn ska kunna leka där. Stödmuren innanför lekplatsen kommer också att ses över, justeras och få nya fogar.

Finansiering och tidplan

Under 2021 avsatte nämnden 0,3 mnkr ur sin nycklade budget för parkinvesteringar för trädplan och framtagande av förslag till lekplatsens utformning.

Under 2022 har 1,5 mnkr avsatts ur nämndens centralt sökta investeringsmedel för utförande av upprustningsprogrammets förslag. Upprustningen planeras att äga rum under försommaren och sommaren 2022.

Projektets totala budget beräknas uppgå till 1,8 mnkr.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner programförslaget och upprustningen av Nobelparken enligt detta tjänsteutlåtande och bifogat programförslag.

Förvaltningen föreslår även att nämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i projektets genomförandeskede inom ramen för parkinvesteringsmedel.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Östermalms
stadsdelsförvaltning

Karina Karlström
T.f. avdelningschef
Norrmalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Programförslaget

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2022-03-04
Karina Karlström, Ansvarig	2022-03-04